Nr. 8 i 9. Kraków, lipiec i sierpień 1910. Rocznik II.

KRAKOWIANIN

ORGAN TOW. WŁAŚCICIELI REALNOŚCI. — WYCHODZI RAZ NA MIESIĄC.

Członkowie Towarzystwa Właścicieli Realności otrzymują to pismo **bezpłatnie**. — Dla **niecz łonków** abonament roczny 6 Koron (sześć). — Numer pojedynczy 50 halerzy.

Redakcya i administracya: ulica Karmelicka L. 15, I. p.

Ogłoszenia przyjmuje Administr. *Krakowianina*, Karmelicka 15, I. p. Od miejsca za wiersz drobnym drukiem (petit) 20 h. — Przy zamówieniach stałych znaczny opust. — Nadesłane 60 h. za wiersz.

Biuro Towarzystwa Właścicieli Realności znajduje się przy **ulicy Karmelickiej L. 15, I-sze piętro** i otwarte jest dla członków codziennie od godziny **9 do 12** przedpołudniem i od godziny **3½ do 5** popołudniu z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Syndyk Towarzystwa Właścicieli Realności

Dr. FRANCISZEK MUSSIL

ADWOKAT

przy ulicy Karmelickiej L. 15, I-sze piętro

udziela **bezpłatnie** wszelkich informacyi i porady prawnej w sprawach podatkowych i skarbowych codziennie od 3½ do 5 po południu. Z wyjątkiem niedziel i świąt.

P. T.

Ze względu, że niedokładne i nieoparte na przepisach ustawy sporządzanie fasyi do podatku domowego, pociąga za sobą dla P. T. właścicieli realności nieobliczalne szkody i nieprzyjemności, przeto wskazanem jest, aby fasye sporządzane były przez osoby z przepisami ustawy należycie obznajomione. Dla członków Towarzystwa układa się fasye, przegląda takowe i udziela wszelkich wskazówek w biurze przy ul. Karmelickiej L. 15. codziennie od godz. 3½ do 5½ popołudniu z wyjątniedziel i świąt. Dla udogodnienia P. T. członków sporządza się na żądanie przez cały rok wszelkie fasye jakie właściciele domów przedkładać są obowiązani, oraz interweniuje się w zastępstwie stron w c. k. Administracyi podatków.

Rozmaitości.

Poleca się Szan. P. T. Członkom a p a r a t r ę c z n y d o g a s z e n i a p o ż a r ó w „Primus". Jest to jeden z najlepszych dotychczas wypróbowanych aparatów, bardzo praktyczny i w wypadkach powstających pożarów bezwarunkowo skuteczny, zalecać zatem należy go wszystkim P. T. Właścicielom domów. Aparat ten nie powinien w żadnym domu brakować. Aparat taki znajduje się na okaz w biurze Towarzystwa przy ul. Karmelickiej L. 15, I. p. i może być w godzinach biurowych przez P. T. Członków oglądany.

Cena aparatu 75 K. Cenę kupna przyjmuje fabryka także w ratach.

I. Dział pożyczek hipotecznych.

a) Do umieszczenia na hipoteki realności w Krakowie i przyłączonych gmin, na drugiem miejscu po Banku lub Kasie kilka sum większych lub mniejszych na umiarkowany procent.

b) Do udzielenia na hipoteki różne sumy jako pożyczki b u d o w l a n e.

Wiadomość u Sekretarza Towarzystwa przy ul. Karmelickiej L. 15, I. p. od 9-tej przed południem i od 3½—5½ po południu.

II. Dział sprzedaży i kupna oraz zamiany nieruchomości:

W biurze Towarzystwa znajduje się wykaz kilkunastu domów nowych i starszych (do przebudowy z 18-letniem uwolnieniem) oraz parcel będących do sprzedania, jako też wykaz poszukiwanych do kupna względnie zamiany domów, parcel i t. d.

Do sprzedania w całości lub w części kompleks parcel w przedłużeniu nowo powstać mającej ulicy Smoleńskiej, jako też w Czarnej Wsi.

Upraszamy Szanownych Członków którzyby potrzebowali odpowiednich administratorów lub stróżów aby się zgłaszali do biura Towarzystwa przy ulicy Karmelickiej L. 15 I p. w godzinach urzędowych.

Celem umożliwienia skutecznego doręczania „Krakowianina" jakoteż innych przez Towarzystwo Właścicieli realności wydanych pism, zechcą Szanowni Członkowie we własnym interesie podać dokładne swe adresy wzgl. administratorów oraz zawiadomić biuro Towarzystwa o wszelkich zaszłych zmianach.

Każdy Członek, któryby gazety nie dostał, zechce się zgłosić do kancelaryi Towarzystwa (Karmelicka 15 I p.).

Ładna willa w Bochni do sprzedania lub zamiany na folwark w pobliżu Krakowa lub miasteczka w którem znajduje się gimnazyum.

Kilka majątków większych i mniejszych na sprzedaż.

W półwsiu Zwierzynieckim (Dz. XII.) parcela około 1000 sążni kw. koło wału nowego koryta Rudawy, 200 kroków od błoń, w całości lub w części na fabryki, domy lub wille po K 34 za s. kw. do sprzedania.

Wiadomość u Sekretarza Towarzystwa przy ul. Karmelickiej L. 15, I. p. od godziny 9-ej przed południem i od $3\frac{1}{2}$ do $5\frac{1}{2}$ po południu.

Dalszy ciąg rozkładu biur Magistratu:

VI. Zakłady miejskie.

Administracya akcyzy miejskiej: ul. Kopernika 1. Naczelnik dr. Zawadzki Marceli, radca Magistratu.

Archiwum aktów dawnych m. Krakowa: ul. Sienna 16. Dyrektor dr. Krzyżanowski Stanisław, profesor Uniw. Jagiell.

Gazownia miejska: ul. Gazowa 12, 14 i 16. Dyrektor Dąbrowski Mieczysław, inżynier.

Elektrownia miejska: ul. św. Wawrzyńca 19. Dyrektor Gajczak Kazimierz, inżynier.

Muzeum Narodowe, w Sukiennicach.

Muzeum im. Emeryka hr. Hutten-Czapskiego, ul. Wolska 10.

Dom Jana Matejki, ul. Floryańska 41. Dyrektor dr. Kopera Feliks, profesor Uniw. Jagiell.

Muzeum techniczno-przemysłowe miejskie i Instytut dla popierania drobnego przemysłu, ul. Franciszkańska 4. Dyrektor vacat.

Straż pożarna miejska, ul. Kolejowa 19. Naczelnik Nowotny Feliks.

Zarząd ogrodów miejskich, ul. Lubicz 23. Inspektor Malecki Bolesław.

Zarząd rzeźni i targowni miejskiej, w Grzegórzkach. Dyrektor Papee Maksymilian, inspektor weterynarski.

Zarząd wodociągów miejskich, ulica Podzamcze l. 5 i 7. Dyrektor Jaszczurowski Tadeusz, inżynier.

Zakład czyszczenia miasta Krakowa, ul. Kolejowa l. 19. Kierownik Nowotny Feliks, naczelnik straży pożarnej m.

Zarząd aresztów miejskich, ul. Skawińska l. 14. Zarządca Byczkowski Stanisław, kancel. Magistratu.

Zarząd cmentarza miejskiego, w Prądniku Czerwonym. Zarządca Siwiński Juliusz.

VII. Syndyk miasta.

Dr. Bąkowski Klemens, adwokat krajowy, ul. Św. Jana 12, I. p. Telefon Nr. 492, urzęduje w biurze prezydyalnem Magistratu w dnie powszednie od 11—12 w południe.

Gmach Magistratu, Plac WW. Św. l. 3 i 4. Budynek główny. Parter: Dziennik podawczy, Archiwum (wejście od kościoła OO. Franciszkanów).

I. piętro: Prezydent miasta, I. wice-prezydent, II. wice-prezydent, dyrektor Magistratu, biuro prez. i Syndykat, Sekretaryat prezyd. (wejście od kościoła OO. Franciszkanów).

II. piętro: Sala Rady miejskiej, Budownictwo m. oddział b., inżynierski i gruntów pofortecznych (wejście od kościoła OO. Franciszkanów).

III. piętro:

Gmach Magistratu, Plac WW. Swiętych l. 3 i 4. Nowe skrzydło Magistratu (w podwórzu). Parter: Rada szkolna okręgowa, Ekspedyt miejski, Urząd zdrowia.

I. piętro: Miejska Izba obrachunkowa i Kasa miejska.

II. piętro: Wydział III. b. (prowiz.), Biuro weterynarza, Komisaryat targowy, Wydział V. dla spraw wojskowych i przynależności.

III. piętro: Budownictwo miejskie oddział a. policyi budowlanej i budowli miejskich, oddział b. drogowy.

Pałac Larisza, Plac WW. Świętych l. 6. Ekonomat miejski, Wydział III. a. (przemysłowy), Komisaryat obw. I. (w podwórzu), Chemik miejski (w podwórzu).

I. piętro: Wydział III. a. (przem.), Biuro statystyczne (oficyna).

II. piętro: Wydział I. (ekonomiczny) w oficynie na prawo, Wydział II. (skarbowy).

Dom l. orj. 8 ul. Poselska: Komisaryat obwodu II. i Komisaryat obwodu III.

II. piętro: Wydział IV. (szkolny i wyznaniowy).

Dom. l. orj. 9 ul. Poselska: II. piętro: Wydział VI. a. (dobroczynny). Wydział VI. b. (dla spraw ubezpieczeniowych, szpitalnych i kas chorych).

WSKAZÓWKI

dla należytego układania na zasadzie ustawy z dnia 12. lipca 1896 r. fasyi domowych na lat dwa, z topograficznem opisaniem domu.

W roku bieżącym obowiązani będą znowu właściciele domów przedkładać c. k. Administracyi podatków w Krakowie fasye czynszowe z domów, do wymiaru podatku czynszowego, na lata 1911 i 1912. W celu ustalenia praktyki oraz z uwagi, że należyte ułożenie fasyi pod względem formy jest ważne, bo ułatwia stronom interesowanym obronę w razie wygórowanego sprostowania z urzędu podanych dochodów czynszowych, Wydział Towarzystwa właścicieli realności przesyła niniejszem swoim Członkom kilka praktycznych wskazówek, dotyczących układania fasyi dla wymiaru powyższych podatków.

Fasya dochodów winna być zeznana na formularzach, które c. k. Administracya podatków wydaje. Na pierwszym półarkuszu fasyi należy podać stosunki najmu z roku 1909, a na drugim z roku 1910. Osobno dołączony jest arkusz, służący do „opisania" domu, w którym należy oznaczyć każdą ubikacyę numerami porządkowymi, zaczynając od dołu ku wyższym piętrom.

Ponieważ Władza skarbowa ocenia wartość czynszową także i na podstawie „opisania", przeto wskazanem jest „zamieszczenie" w uwadze formularza stanu i rozmiarów ubikacyi i położenia okien. Ze względu

na ocenienie kosztów oświetlenia, wskazanem jest dokładne oznaczenie ilości sieni, klatek schodowych i podwórzy, oraz płomieni lamp. We formularzu fasyi i w rubryce 3-eiej i 15-tej, należy przy każdem pomieszkaniu (grupie ubikacyi) oznaczyć każde z osobna numerami wyjętymi z opisania, a w rubryce 4-tej i 16-tej wymienić kto owe pomieszkanie w odnośnym czasie zajmował. Kto posiada opis zatwierdzony przez Władze przy budowie domu, postąpi właściwie, stosując się do numerów w tym opisie podanych, załączając tegoż odpis. Mieszkanie własne właściciela, oraz administratora lub stróża domu, należy również oznaczyć i podać tegoż wartość czynszową. Czynsz należy podać w odnośnych rubrykach za dwulecie 1909 i 1910, za każdy kwartał z osobna, nie zaś czynsz jaki na rok przyszły jest umówiony, gdyż podstawą wymiaru podatku jest przeciętna kwota czynszu za ubiegłe dwulecie, a nie dochody lat 1911 i 1912.

Ponieważ rzeczywiście ugodzone czynsze upłynionych lat czynszowych, bez względu na faktyczny przypływ, stanowią podstawę wymiaru podatku na następujący okres podatkowy, przeto w celu wymiaru podatku domowo-czynszowego na następujący okres podatkowy, muszą być zeznane także próżno stojące, lecz podatkowi czynszowemu podległe lokalności w przypuszczeniu, że będą wynajęte (§ 25 pouczenie dla właścicieli domów z dnia 26. czerwca 1820 r.)

Ustawa wymaga, aby czynsze podane były do wiadomości Władzy skarbowej w całości z wszelkiemi ubocznemi należytościami, nawet temi, które podatkowi domowo-czynszowemu, względnie pięcioprocentowemu nie podlegają. Te niepodlegające opodatkowaniu części wyszczególnione tu niżej, pod III., IV., V., VI., i VII. we fasyi uwidocznić należy, a mianowicie podać w odnośnych rubrykach cały czynsz, jak niemniej wartość czynszową własnego mieszkania i mieszkania stróża, a na końcu, w rubryce „uwaga" prosić o potrącenie z ogólnej kwoty czynszów, pozycyi podatkowi niepodległych, przy dokładnem podaniu cyfry. O ile do mieszkania dodane są meble, opał, światło lub inne świadczenia, można w rubryce „9" podać czynsz zmniejszony o kwotę wartości świadczenia, a w rubryce „11" uwaga, wyjaśnić, jaką kwotę za odnośne świadczenie potrącono.

Ze względu, że c. k. administracya podatków w Krakowie tego roku nowe druki wydała, o tyle odmienne od dawniejszych, że w takowych dodano rubryki 12 i 13 przeznaczone na uwidocznienie przy każdem mieszkaniu z osobna, żądanego potrącenia odpowiedniej kwoty podatku gminnego i podatku wodociągowego oraz kosztów oświetlenia, przeto należy w rubryce 12-tej wpisać w przedziałce (1) kwotę przypadającą do potrącenia tytułem podatku gminnego, a zatem 5% od zeznanego dochodu za odnośne mieszkanie, a w przedziałce (2) kwotę przypadającą do potrącenia, tytułem podatku wodociągowego, a zatem 4% od zeznanego dochodu za odnośne mieszkanie. Natomiast ze względu na trudność rozdzielenia poszczególnych kwot za koszta oświetlenia przypadające na pojedyncze pomieszkania, wskazanem jest koszta te włącznie w rubryce 13-tej na końcu (potrącić) uwidocznić.

Również inne potrącenia, jak n. p. na amortyzacye chodników i t. p., o ile się potrąceń takich żąda, należy ryczałtową kwotę od czynszu brutto potrącać.

Mieszkanie właściciela, administratora lub stróża podać według przeciętnych cen najmu w danej dzielnicy praktykowanych. W rubryce 10-tej we fasyi stwierdzić ma lokator swoim podpisem prawdziwość zeznania, wpisując kwotę płaconego czynszu słowami. Jeżeli się lokator wyprowadził i podpisu jego uzyskać nie można, należy to uwidocznić. Wobec wygórowanej wysokości podatków, pierwszorzędnej doniosłości jest dążenie do tego, aby ogólna kwota czynszów, stanowiąca podstawę do wymiaru podatku jak najniżej wypadła. Cel ten może być osiągnięty, jeżeli właściciele domów starać się będą o jak najdokładniejsze wyszczególnienie we fasyi tych kwot jako części czynszu, które, jak się rzekło, nie podlegają według ustawy opodatkowaniu, a przytem dopilnują, aby potrącenia te c. k. Administracya podatków należycie uwzględniła.

W szczególności nie podlegają podatkowi domowo czynszowemu, względnie pięcioprocentowemu:

1. Ta część czynszu najmu, która za użytek ogrodu wypada, lecz tylko wtedy, jeżeli z ogrodu wymierzony jest osobny podatek gruntowy. Nie przysłuża zatem ulga za użytek ogródka powstałego z placu budowlanego, lub podwórza, bo te stanowią integralną część realności budowlanej.

2. Następnie należy się potrącenie z czynszu, jeżeli budynek lub pomieszkanie wynajmuje się z urządzeniem ruchomem, jakoto: z meblami, inwentarzem sklepowym, bielizną, urządzeniem pralni, z maglem, sznurami do zawieszania bielizny, dywanami na schodach, kadziami na deszczówkę, lampami gazowemi i elektrycznemi. Potrąceniu ulegać winna wartość roczna użytkowania tych ruchomości, nie powinna jednak, w myśl rozporządzenia ministeryalnego z d. 9. sierpnia 1850 r., przekraczać $^1/_3$ części ogólnej kwoty czynszu. To samo rozporządzenie ma zastosowanie do użytkowania ogrodu. Wszystko natomiast co jest wymurowane, wbite i stale przymocowane, naprzykład półki lub szafki w murze, uważa nstawa za przynależności domu, czyli należne do mieszkania, dlatego też władza skarbowa nie uwzględnia potrąceń za używanie przez lokatorów urządzeń gazowych i wodociągowych, studni, a nawet łazienek, z wyjątkiem chyba wanien luźnie stojących.

Dalej podlegają potrąceniu z czynszu: Koszta oświetlenia sieni, klatki schodowej i dziedzińca, jakoteż oświetlenie mieszkań, jeżeli je właściciel lokatorom dostarcza, przyczem wskazanem jest wymienienie płomieni, a przy oświetleniu gazem albo załączenie rachunków gazowni miejskiej, lub policzenie za każdy płomień gazowy po 31 K 50 h., a za każdy płomień naftowy po 26 K 25 h. rocznie, w myśl rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 18. listopada 1855 r. L. 11.667 i z dnia 4. lutego 1856 r. L. 3.099.

Koszta oświetlenia elektrycznego można potrącić według wysokości rachunków zapłaconych rocznie w elektrowni miejskiej, można jednak dla uproszczenia potrącać także za jedną lampę elektryczną, kwotę policzoną za jeden płomień gazowy, t. j. 31 K 50 h.

4. Koszta centralnego ogrzewania, jeżeli takowe istnieje.

5. Te podatki gminne, które nie obciążają właściciela realności lecz lokatora i które właściciel jedynie w zastępstwie lokatora opłaca. Do tej kategoryi należą w mieście Krakowie: *a)* podatek gminny czynszowy, w myśl § 60 statutu m. Krakowa, obowiązującego od dnia 20. grudnia 1901 r. *b)* podatek gminny za używanie wody z wodociągu miejskiego, w myśl § 9 z dnia 12 sierpnia 1899 r., również na podstawie wymiaru wskutek wstawienia wodomierzy. Zamieścić należy we fasyi kwoty owych podatków miejskich, jakie

były płacone w latach 1909 i 1910, a których wysokość znajduje się w książeczce płatniczej Magistratu miasta Krakowa.

Nie można natomiast potrącać z czynszu żadnych innych podatków lub dodatków do podatków, ciążących na właścicielu realności czynszowej i z tego też powodu nie można potącać opłat konkurencyjnych do kościołów.

Następnie nie można strącać ani opłat za ubezpieczenie ogniowe nieruchomości, ani wydatków na administratora lub stróża, ani wogóle żadnych innych kosztów utrzymania realności w dobrym stanie, gdyż na to wszystko przeznacza ustawa stałą kwotę, która obecnie wskutek zniżki dla Krakowa w myśl ustawy z dnia 10. sierpnia 1905 r. Nr. 113 Dz. pr. p., wynosić będzie w 1911 r. 20% w roku 1912 zaś 22%. Ponieważ równocześnie i stopę podatku zniżono, przeto stopa podatkowa w r. 1911 wynosić będzie 23·5%, a w 1912 r. 23%. Nie ulegną natomiast zniżce podatki miejskie, ani podatki krajowe. Wreszcie winien właściciel sam lub też pełnomocnik, którego pełnomocnictwo przedłożyć należy, fasyę własnoręcznie podpisać. Jeżeli zdaniem c. k. Administracyi podatków, czynsza za nisko zostały podane, to władza ta powinna kontrybuenta wezwać i starać się nakłonić go w sposób łagodny do dobrowolnego przyjęcia odpowiedniego podwyższenia, podając do wiadomości kontrybuentowi, które czynsze, a względnie z których mieszkań lub lokali i dlaczego podwyższenie ma nastąpić, jak również na żądanie strony wyjaśnić, czy i ile uwzględnione zostaną powyżej pod I. i VII. wymienione potrącenia.

Przepisów tych przestrzegała ostatnimi laty c. k. Administracya podatków, a urzędnicy z małymi tylko wyjątkami postępowali z uznania godną łagodnością. O ile by jednak strona na przedstawione podwyższenia zgodzić się nie mogła, winno nastąpić na miejscu przez komisyę oszacowanie czynszu z przybraniem mężów zaufania. Celem uniknięcia nieporozunienia, przestrzega się strony, oraz mężów zaufania, aby protokółów nie podpisywały przed spisaniem, oraz dokładnem zrozumieniem i przeczytaniem tychże. Towarzystwo nasze, o ile na zamianowanie mężów zaufania ma wpływ, poucza ich o obowiązkach, ponieważ jednak bywają także wzywani obywatele, którzy nie są zamianowani przez władze na nasze przedstawienia, przeto zwracamy uwagę stron na okoliczność, iż przy szacunku czynszów przez takich znawców dokonanego, władza skarbowa nie ma obowiązku uwzględnienia potrąceń powyżej pod I. do VII. wymienionych. Strony winny zatem przy komisyi na tę okoliczność zwrócić uwagę pp. znawców i domagać się od nich, aby oszacowali czynsze tak, jak ustawa każe, to jest według zwykłej wartości, jaka wypada po potrąceniu części czynszu podatkowi nie podlegającej. Mamy uzasadnioną nadzieję, że władza skarbowa, w myśl nowych tendencyi ustawowych, ustalać będzie czynsza w cyfrach przez mężów zaufania podanych, gdyby jednak inaczej postąpiono, radzimy o takich wypadkach zawiadomić nasze Towarzystwo i we właściwym czasie wnieść należycie uzasadniony rekurs. Wreszcie zwracamy uwagę, że w myśl ustawy z dnia 21. września 1905 r. Nr. 149 Dz. pr. p. stronom dozwolony jest wgląd w akta. Przepis ten wielką ma doniosłość, bo kontrybuent ma możność dowiedzenia się, które mieszkania (lokale) doznały przy sprostowaniu podwyższenia, czego niestety dawniej sprawdzić nie było można. Pomimo, że w myśl ustaw podwyżka każdego z czynszów najmu z osobna (a nie łącznie wszystkich czynszów) winna być przy wezwaniu płatniczem uwidoczniona, radzimy z tego przepisu w razie konieczności rekurowania, odpowiedni zrobić użytek. Prosimy wreszcie o doniesienie nam o spóźnieniach w załatwieniu spraw' a zwłaszcza rekursów. **Wszelkich objaśnień i porady prawnej w sprawach podatkowych** udziela członkom sekretarz i syndyk Towarzystwa właścicieli realności, Dr. Franciszek Mussil adwokat, w Krakowie ul. Karmelicka L. 15 I. piętro, **codziennie od godziny 3½ do 5½ po południu**, z wyjątkiem niedziel i świąt. Każdy członek korzystać też może z bezpłatnego ogłaszania mieszkań i lokali, jakie ma do wynajęcia w swych domach. Wkładka kwartalna wynosi 2 K. O ile pp. właściciele chcący przystąpić na członków Towarzystwa, a dla braku czasu nie mogą się osobiście udawać do lokalu Towarzystwa celem wpisania się, podajemy P. T. do wiadomości, że wystarczy w tym celu napisanie kartki korespondencyjnej do sekretarza Towarzystwa Dra Franciszka Mussila w Krakowie (ul. KarmelickaL. 15), z zawiadomieniem o przystąpieniu na członka, poczem bezzwłocznie kursor Towarzystwa przybędzie do nowego członka, celem zainkasowania wkładki w kwocie 2 K, wręczając zarazem wszystkie dotąd przez Towarzystwo wydane pisma w sprawach dotyczących właścicieli realności.

Kraków, w sierpniu 1910 r.

Wydział
Towarzystwa właścicieli realności
w Krakowie.

Nowi członkowie.

1. Morawski Norbert
2. Rzewuska Augusta
3. Gutman Ludwik i Renert Maurycy
4. Francman Zygmunt
5. Kołomaźnik Marya
6. Skrzyński Klemens
7. Gelb Adolf
8. Molik Stanisław
9. Ozyasz Federgrün
10. Piotrowska Marya
11. Fiedler Jan
12. Hajdukiewiczowa Józefa
13. Biskup Stanisław
14. Rakowski Bolesław
15. Wróbel Tomasz
16. Serafin Antoni
17. Szafrańska Marya.

Zmiany w stanie posiadania realności

w mieście Krakowie za miesiąc kwiecień 1910 r.

I. Przez kontrakt kupna:

1. Dom dwupiętrowy przy ul. Długiej lwh. 881, w dzieln. V. nabyli Ignacy i Eleonora Lesikowscy od Amalii Wojnarowicz za 54.000 K.
2. Dom dwupiętrowy przy ul. Miodowej lwh. 1804 w dzieln. VIII. nabyli Emanuel i Regina Stam-

bułkowie od Wilhelma i Elli Buchbinderów za 62.500 K.

3. Parcelę budowlaną przy ul. Jakóba, lwh. 1575, lk. 186 w dzieln. VIII., tudzież:
4. Parcelę budowlaną przy ul. Jakóba, lwh. 1576, lk. 187 w dzieln. VIII. nabył Ludwik Gutman od Anny Rozalii z Petzenbaumów Prokeschowej za łączną kwotę 7.000 K.
5. Dom jednopiętrowy przy ul. Zwierzynieckiej lwh. 552 w dzieln. III. nabył Teodor Wójcicki od Franciszki Góreckiej za 92.000 K.
6. Dom dwupiętrowy przy ul. Sebastyana lwh. 1316 w dzieln. VII. nabyli Adolf i Roza Stockowie od Stowarzyszenia „Solidarność Buei Brith" za 71.500 K.
7. Dom jednopiętrowy przy ul. Gertrudy lwh. 1327 w dzieln. VII. nabył Markus Halpern od Samuela Eichorna za 41.000 K.
8. $^4/_{12}$ części realności przy ul. Krupniczej lwh. 658 w dzieln. IV. własność Stanisława i Anny Rutkowskich za cenę 29.500 K., tudzież $^4/_{12}$ części tejże realności, własność Józefa i Józefy Rutkowskich za cenę 29.500 K., oraz $^4/_{12}$ części tejsamej realności własność Władysława i Rozalii Rutkowskich za 29.500 K. nabyli Dr. Filip Weiner, Regina Weiner i Zygmunt Schrager.
9. Dom dwupiętrowy przy ul. Tarłowskiej lwh. 2345 w dzieln. III. nabyli Roman i Marya Mayzel od Salomei z Eizenów Breiterowej za 86.000 K.
10. Plac i dom parterowy przy ul. Straszewskiego lwh. 527 w dzieln. III. nabył Wędrychowski Bolesław od Emilii Zdanowicz, Maryi Niemczewskiej, Ludwika Freindla de Freindelsberga, Karoliny Jasińskiej, Amalii Adamskiej i Jana Freindla za 168.000 K.
11. Ogród i willę jednopiętrową przy ul. Sebastyana lwh. 1220 w dzieln. VI. nabyli Kopel i Małka Biegeleisenowie od Joachima i Gitli Kornreichów za 66.300 K.
12. Dom dwupiętrowy przy ul. Pańskiej lwh. 1918 w dzieln. VI. nabyła Marya Bernacka od Amalii Kowalskiej za 60.000 K.
13. Dom dwupiętrowy przy ul. Szlak lwh. 942 w dzieln. V. nabyli Dr. Józef Korngold, Klara Korngold i Natalia Hirschfeld od Maryana Miszczyńskiego za 35.000 K.
14. Dom dwupiętrowy przy ul. Szlak lwh. 1026 w dzieln. V. nabyli wyżej wymienieni od Maryana Miszczyńskiego za 39.000 K.
15. Dom dwupiętrowy przy ul. Grodzkiej lwh. 60 w dzieln. I. nabyła Gusta Sprung od Leona i Leontyny Spirów za 82.000 K.
16. Dom jednopiętrowy przy ul. Zwierzynieckiej lwh. 552 w dzieln. III. nabyła Marya Kabat i Michalina Pawłowska od Teodora Wójcickiego za 72.000 K.
17. Dom trzypiętrowy przy ul. Długiej lwh. 873 w dzieln. V. nabył Klemens Skrzyński od Romana Grünwalda za 171.000 K.
18. Parcelę gruntową przy ul. Sobieskiego lwh. 2067 w dzieln. IV. nabył celem przyłączenia do lwh. 2703 Ignacy Wentzel od Jana i Macieja Wentzlów i Anny z Wentzlów Laskowskiej za 3168 K.
19. Dom dwupiętrowy przy ul. Rakowickiej lwh. 2205 w dzieln. VI. nabyła Gustawa z Deichesów Mahler od Samuela Lebenheima i Michała i Anny Marguliesów za 128.500 K.
20. Parcelę gruntową przy ul. Wielopole lwh. 1175 w dzieln. V. nabyli Paulina Schmosch, Anna Altendorf i Daniela Klipper od Teodora Wójcickiego za 34.000 K., przyczem utworzenie nowego wykazu lwh. 2778.
21. Parcelę gruntową przy ul. Topolowej lwh. 2669 w dzieln. VI. nabyli Jakób i Mindla Schmalzbachowie od Henryka Rozmaryna za 8000 K.
22. Dom dwupiętrowy przy ul. Szlak lwh. 1020 w dzieln. V. oraz
23. Dom dwupiętrowy przy ul. Szlak lwh. 1021 w dzieln. V. nabyła Agnieszka Sanakowa od Idy hr. Lasockiej za łączną kwotę 122.000 K.
24. Dom dwupiętrowy przy ul. Lenartowicza lwh. 2085 w dzieln. IV. nabyła Eugenia Kalischowa od Sydonii Sypniewskiej za 60.000 K.
25. Dom dwupiętrowy przy ul. Sebastyana lwh. 1817 w dzieln. VIII. nabył Adolf Klein od Natana i Maryi Gutenbergów za 64.800 K.
26. Dom dwupiętrowy przy ul. Józefa lwh. 1643 w dzieln. VIII. nabyła Starzewska Franciszka od Salomona i Freidy Dymów za 192.000 K.
27. Połowę realności przy ul. Długiej lwh. 912 w dzieln. V. nabyła Guzikowska Marya od Miszczyńskiego Łukasza za 20.000 K.
28. Połowę parceli bud. przy ul. Rakowickiej lwh. 2478 w dzieln. VI. nabyli Lebenheim Samuel, Margulies Michał, Neumann Maksymilian i Neumann Anna od Deichesa Zygmunta za 9.511 K.
29. Parcelę gruntową przy ul. Starowiślnej lwh. 2767 w dzieln. VIII. nabyli Alter i Freidel Hornerowie od Wiktora i Toni Lieblingów za 10.000 K.
30. Dom trzypiętrowy przy ul. Grodzkiej lwh. 66 w dzieln. I. nabyli Dr. Ludwik i Joanna Rattlerowie od Wąsikiewicz Józefy za 124.000 K.
31. Dom dwupiętrowy przy ul. Sebastyana lwh. 2217 w dzieln. VIII. nabyła Verständig Rozalia od Hermana i Heleny Lieblingów za 86.000 K.
32. Dom dwupiętrowy przy ul. św. Krzyża lwh. 405 w dzieln. I. nabyli ks. Andrzej Mytkowicz i Julian Kwieciński od Ludwika Makowskiego za 70.000 K.
33. $^1/_{50}$ część domu dwupiętrowego przy ul. Krakowskiej lwh. 1493, tudzież:
34. $^1/_{50}$ część domu jednopiętrowego przy ul. Krakowskiej lwh. 1494 w dzieln. VIII. nabył Leon v. Löbel Siódmak od Dawida Birnbauma za łączną kwotę 3.200 K.
35. Dom dwupiętr. przy ul. Zwierzynieckiej lwh. 616 w dzieln. III. nabył Henryk recte Hillel Heumann od Lejki Nałęcz Chwalibogowskiej za 100.000 K.
36. Dom parterowy przy ul. Długiej lwh. 908 w dzieln. V. nabyło Stowarzyszenie zarej. z ogr. poręką: „Lilia", pralnia bielizny od Jakóba i Klary Silbermanów za 120.000 K.
37. Dom parterowy przy ul. Małej lwh. 612 w dzieln. III. nabyła Helena Kwiatkowska od Franciszki i Ksawery Jasińskich za 24.000 K.
38. Dom dwupiętrowy przy ul. Zacisze lwh. 2304 w dzieln. V. nabyła Józefa Kordecka od Feliksy i Ireny Sobolewskich za 81.000 K.
39. Dom dwupiętrowy przy ul. Długiej lwh. 907 nabyli Władysław i Helena Czarnekowie od Władysława i Róży Smolarskich za 128.000 K.
40. Połowę parc. grunt. przy ul. Topolowej lwh. 2128 w dzieln. VI., tudzież
41. Połowę parc. grunt. przy ul. Trzeciego Maja lwh.

2446 w dzieln. VI. nabył Zygmunt Schrager od Dra Leona Geldwertha za łączną kwotę 8000 K.

42. Dom jednopiętrowy przy ul. Lubicz lwh. 1110 w dzieln. VI. nabyli Maurycy Salomon Rennert i Ludwik Gutman od Wincentego hr. Łosia i Maryi br. Hagen za 110.000 K.
43. Połowę realności przy ul. Zwierzynieckiej lwh. 552 w dzieln. III. wraz z parcelą grunt. 1864/2 nabyła Marya Kabat i Michalina Pawłowska od Teodora Wójcickiego za 72.000 K., tudzież
43. Pozostałą połowę tejże realności nabył Dr. Filip Landau za 23.400 K.
44. Parcelę gruntową 1453/2, 1453/5 i parc. bud. 1453/3 z realności przy ul. Batorego lwh. 718 w dzieln. IV. nabyła Marya Hupkowa od Anastazego i Józefy Holików za 5200 K., przyczem parcele te przypisano do lwh. 2014 lk. 214 w dzieln. IV.
45. Parcelę gruntową lk. 1453/3 z realności przy ul. Batorego lwh. w dzieln. IV. nabyli Dr. Franciszek i Helena Fierichowie od Anastazego i Józefy Holików za 1.800 K., przyczem parcelę tę przypisano do lwh. 2018 lk. 213 w dzieln. IV.
46. $^{15}/_{168}$ części realności lwh. 32 w dzieln. XVII. nabył Jan Franciszek Chwastek od Zofii Czekańskiej za 1.000 K.
47. Parcelę gruntową lwh. 571 w dzieln. XVII. nabył Karol Hechter od Marcina Chwastka za 11.196 K.
48. Dom dwupiętrowy przy ul. Szkolnej lwh. 235 w dzieln. XIV. nabyli Dr. Stanisław i Jadwiga Gołąb od Mateusza i Elżbiety Stanków za 37.000 K.
49. Realność lwh. 314 w dzieln. XI. nabył Jan Bisanz od Wincentego hr. Łosia i Maryi br. Hagen za 27.000 K.
50. Parcelę gruntową lwh. 595 w dzieln. XIII. nabyli Andrzej i Anna Olewińscy od Teresy Majewskiej za 15.000 K.
51. Dom jednopiętrowy lwh. 225 w dzieln. XIV. nabyli Felicyan i Aleksandra Wojtychowie od Józefy Mikuckiej i Heleny Kołomłockiej za 40.000 K.
52. Parcelę gruntową w dzieln. XIII. nabyła Helena Grünschlagowa od Franciszka Konopki za 1.200 K.
53. Dom parterowy lwh. 49 w dzieln. XVII. nabyła Marya Fränkel od Franciszki Jackowskiej za 7.100 K.
54. Dom parterowy lwh. 45 w dzieln. XV. nabyli Edmund i Janina Leśniowscy od Dra Franciszka Bardla za 27.000 K.
55. Parcelę gruntową w dzieln. XIII. nabyła Anna Grünschlag od Wincentego i Maryanny Konopków za 2.000 K.
56. $^{9}/_{180}$ części realności lwh. 34 w dzieln. XI. nabyli Paweł i Stefania Czujowie od Maryi Pieniążek za 636·50 K.
57. Dom parterowy lwh. 209 w dzieln. XVII. nabył Marcin Chwastek od Jędrzeja Zbroi za 30.000 K.
58. Parcelę gruntową w dzieln. XV. nabył Wojciech Woźniak od Wincentego Korytkiewicza za 9.900 K.
59. Parcelę gruntową w dzieln. XIV. nabyli Stanisław i Marya Zachwiej od Agnieszki Mączki za 3.000 K
60. $^{1}/_{3}$ część realności lwh. 107 w dzieln. XV., tudzież
61. $^{1}/_{3}$ część realności lwh. 132 w dzieln. XV., nabył ks. Antoni Weiss od ks. Adama Więcka za 1.800 K.
62. Część realności lwh. 108 w dzieln. X. nabyła Marya Kucharska za 200 K.
63. Dom trzypiętrowy lwh. 2 w dzieln. XVII. nabyła Teresa Kolankowska od Wiktora i Małgorzaty Raczeńskich za 145.000 K.
64. Parcelę gruntową w dzieln. XI. nabyli Paweł i Stefania Czujowie od Berischa Weinberga za 3.300 K.

II. Przez inne umowy.

1. $^{1}/_{4}$ część domu dwupiętrowego przy ul. Felicyanek lwh. 559 w dzieln. III. nabyła na podstawie umowy przedślubnej Katarzyna z Klimków Kocot od Franciszka Kocota.
2. Połowę domu trzypiętrowego wartości 16.000 K. przy ul. Krowoderskiej lwh. 875 w dzieln. V. nabyła darowizną Marya Kwiatkowska od Karola Kwiatkowskiego.
3. Dom dwupiętrowy wartości 38.000 K. przy ul. Radziwiłłowskiej lwh. 1919 w dzieln. VI. nabył kontraktem darowizny Edward Byliński od Bieńkowskiej Leokadyi.
4. Połowę realności lwh. 74 w dzieln. XVI. wartości 2.000 K. nabyli kontraktem darowizny Wiktorya z Jędrasów Hajdzińska i Antoni Hajdziński od Katarzyny Jędras.

III. Przez śmierć właściciela.

1. Połowę realności przy ul. Sławkowskiej lwh. 268 w dzieln. I. wartości 55.000 K., tudzież
2. Połowę realności przy ul. Szlak lwh. 1022 w dzieln. V. wartości 40.279·90 K. nabyły Agnieszka i Marya Jugendfein po bł. p. Adolfie Jugendfeinie.
3. Połowę realności przy ul. Topolowej lwh. 2094 w dzieln. VI. wartości 21.243·10 K. nabyli Władysław, Stanisław, Stefan, Karol, tudzież
4. Połowę realności przy ul. Topolowej lwh. 2095 w dzieln. VI. łącznej i Anna Dowgiałowie i Marya Rączkowa po ś. p. Karolu Dowgialle.
5. Dom jednopiętrowy przy ul. Lubicz 1110 w dzieln. VI. wartości 110.000 K. nabyła Euzebia hr. Łoś po ś. p. Irenie hr. Łoś, tudzież
6. Tę samą realność nabył Wincenty hr. Łoś i Marya hr. Hagen po ś. p. Euzebii hr. Łoś.
7. $^{5}/_{12}$ części realności przy ul. św. Jana lwh. 291 w dzieln. I., tudzież
8. Połowę realności przy ul. Smoleńskiej lwh. 609 w dzieln. III., oraz
9. Połowę realności przy ul. Smoleńskiej lwh. 576 w dzieln. III. nabyła Józefa z Terpińskich Midowiczowa po ś. p. Władysławie Terpińskim.
10. $^{5}/_{1176}$ części realności lwh. 32 w dzieln. XVII. wartości 129 K. nabyli Romuald, Bartłomiej dw. imion i Władysław Franciszek dw. im. Pajerscy po ś. p. Franciszce Pajerskiej.
11. $^{1}/_{4}$ część realności lwh. 262 w dzieln. XVI. nabyły Józefa Olasiowa, Wiktorya i Stefania Odrzywołkówny, po ś. p. Zofii Odrzywołkowej.
12. Dom parterowy lwh. 314 w dzieln. XI. wartość 27.000 K., oraz
13. Dom parterowy lwh. 50 w dzieln. XI. wartości 100.000 K. nabyła Euzebia hr. Łoś po ś. p. Irenie hr. Łoś.
14. Dom parterowy lwh. 314 w dzieln. XI. wartości 27.000 K., oraz
15. Dom parterowy lwh. 50 w dzieln. XI. wartości 100.000 K. nabyli Wincenty hr. Łoś i Marya hr. Hagen po ś. p. Euzebii hr. Łoś.

Zmiany w stanie posiadania realności
w mieście Krakowie za miesiąc maj 1910 r.

I. Przez kontrakt kupna:

1. Dom dwupiętrowy w Rynku głównym 20, lwh. 9, w dzieln. I. nabyła Marya Małgorzata z ks. Radziwiłłów hr. Potocka od Janiny (Joanny) Konstantynowej hr. Potockiej za 180.000 K.
2. $^1/_3$ część parceli grunt. przy ulicy Rakowickiej lwh. 2480, dzieln. VI. nabył Samuel Lebenheim od Maksymiliana i Sabiny Neumannów za 6.819·68 K tudzież:
3. $^1/_3$ część tej samej parceli grunt. nabył Michał Margulies za tę samą cenę.
4. $^1/_{10}$ część realności przy ulicy Długiej 7, lwh. 904, dzieln. V. nabyła Marya z Trembeckich Ziarkowa od Antoniego Trembeckiego za 10.900 K.
5. $^1/_5$ część realn. przy ulicy Rakowickiej 7, lwh. 1224, dzieln. VI. nabyli Wincenty i Jan Trembeccy od Antoniego Trembeckiego za 12.100 K.
6. Połowę realn. lwh. 2128 i 2446, nabył Jakób Aron Melnik od dra Leona Goldwerta za 7000 K.
7. Dom parterowy przy ulicy Wygoda 5, lwh. 1951, dzieln. III. nabył Wiktor Peiper od Feliksa Łodzińskiego za 22.000 K.
8. Dom jednopiętrowy przy ulicy Zwierzynieckiej 13, lwh. 553, dzieln. III. nabyły Michalina Cybulska i Marya Włodarska po połowie za 48.000 K.
9. Dom jednopiętrowy przy ulicy Długiej 54 i 54 a, lwh. 893 i 894, w dzieln. V. nabyli Jakób i Klara Silbermann od Tekli Adamowiczowej za 58.000 K.
10. Dom dwupiętrowy przy ulicy Szewskiej 15, lwh. 217, w dzielnicy I. nabyła Berta Anis od Jakóba Branda za 138.000 K.
11. Parcelę gruntową przy ulicy Topolowej lwh. 1139, (obecnie nowa lwh. 2787) w dzieln. VI. nabyła Fanny vel Franciszka Splitter od Rozalii Langrockowej 2/4, Powszechnego zakładu Kredytowego 1/4 i Izydora Juddy 1/4 za 14.940 K.
12. Parcelę gruntową przy ulicy Topolowej lwh. 1139, w dzielnicy VI. nabyli Mendel i Józef Panzer po połowie od Rozalii Langrockowej, Powszechnego Zakładu Kredytowego i Izydora Juddy za 14.940 K.
13. Dom parterowy przy ulicy Karmelickiej 18, lwh. 698, w dzielnicy IV. nabyli Koziańscy Antoni, Eugeniusz, Dr. Kazimierz i Eufemia Koziańska od Jana Kantego Federowicza za 60.000 K.
14. Dom dwupiętrowy przy ulicy Lubomirskiego 7, lwh. 1997, w dzielnicy VI. nabył Salomon Rennert od Zygmunta Schtragera za 112.000 K.
15. Dom dwupiętrowy przy ulicy Dajwor 6, lwh. 1809, w dzielnicy VIII oraz:
16. Dom dwupiętrowy przy ulicy Starowiślnej 77, lwh. 1810, w dzielnicy VIII. nabyli Salomon i Cyrla Freyda Dymowie od Dra Hermana Seinfelda za łączną kwotę 182.000 K.
17. Dom dwupiętrowy przy ulicy Starowiślnej 41, lwh. 2268, w dzielnicy VIII. nabyli Samuel i Mina Gotliebowie od Efroima i Jetli Scharfów za 99.500 K.
18. Dom dwupiętrowy przy ulicy Augustyańskiej 15, lwh. 1450, w dzielnicy VIII. nabyła Tekla Adamowicz od Barucha Löwensteina i Wilhelma Rozenbauma za 108.000 K. (C. d. n.).

FARBY OLEJNE gotowe do użytku.
LAKIERY do podłóg najlepsz. jakości.
MASĘ FRANCUSKĄ z „murzynem" do podłóg, posadzek itp. w pudełkach po 1 koronie i 50 halerzy —
poleca najtaniej
L. WEINDLING
SKŁAD FARB i PERFUMERYI
KRAKÓW, UL. GRODZKA 26
Telefon 996. Dom WP. Suskiego.
Pisemne, jakoteż i telefoniczne zlecenia załatwia się bezzwłocznie. — Na żądanie próbne pudełka masy gratis!

Pracownia rzeźbiarsko-sztukatorska
JANA MARTY w Krakowie
ul. Aryańska L. 18
wykonuje wszelkie roboty dekoracyjne budowlane z gipsu, wapna hydraulicznego i cementu.
Specyalność: Roboty nakładane i kweczowane.
Ceny przystępne.
Poleca się Wnym PP. architektom, budowniczym i przedsiębiorcom.

Wyłączny magazyn kuchennych, przedpokojowych i biurowych mebli
E. PLESSNER
Kraków, ul. Szewska 21.

Główny Skład PATHÉFONÓW
Zastępstwo: S. GRUDZIŃSKI i T. BERGER Kraków
ulica Szewska L. 10. Numer telefonu 505.

PATHÉFON jest najdoskonalszym instrumentem współczesnym. Gra bez zmiany igły, szafirem. Płyty nie zgrywają się, dlatego grają zawsze równie czysto, głośno i bez chrapania. Płyty o średnicy 24 cm. i 29 cm. **Nowość! Płyty 50 cm.** grające z potrójną siłą, zastępują w zupełności orkiestrę. Niezbędne dla restauracyi, kawiarń, kółek, stowarzyszeń i wszystkich pragnących dobrej zabawy. Repertuar we wszystkich językach. Co miesiąc nowości.

Żądajcie cenników darmo i opłatnie.
Naprawy i przeróbki we własnej pracowni.

Kto raz posłyszał prawdziwy PATHÉFON i poznał zalety naszego systemu, pozostaje na zawsze gorącym jego zwolennikiem.

I-szej jakości
Posadzki deszczułkowe dębowe
podłogi miękkie i wszelkie inne roboty stolarskie
budowlane i meblowe
Dajwor 14. **Joachim Steinberg** Starowiślna 83.
Telefon Nr. 778.

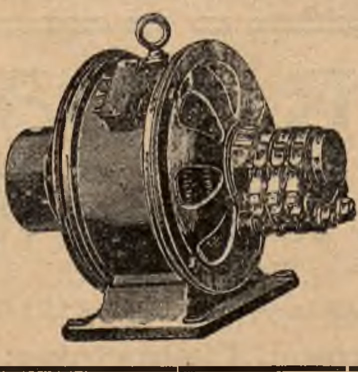
ZAKŁAD MALARSKO-DEKORACYJNY
Józefa Wołowskiego
w Krakowie, Sienna 14
wykonuje wszelkie roboty malarskie, dekoracyjne, pokojowe i kościelne.
Wykonanie artystyczne. Ceny bardzo przystępne.

CEGIELNIE
fabryki dachówek, dren, wapna
buduje i urządza
Inż. ROMAN Z. CIESIELSKI
Kraków, Garncarska 14
Telefon Nr. 1057.

Przedsiębiorstwo dla oświetlenia elektrycznego i przeniesienia siły
Inż. RUDOLFA POPPERA
zaprzysiężonego rzeczoznawcy przy c. k. Sądzie krajowym
w Krakowie, ulica Starowiślna L. 16 Telefon Nr. 484

Wykonuje instalacye oświetlenia elektrycznego dla domów, sklepów, mieszkań, hoteli, tartaków, młynów, cegielń, kopalń, fabryk, will, pałaców, zdrojowisk, gospodarstw rolnych i t. p. i t. p.

Budowa centralnych stacyi elektryczn.
Instalacya dzwonków elektrycznych, telefonów i gromochronów.
Własne warsztaty reperacyjne.

Sprzedaż hurtowna i częściowa materyałów instalacyjnych, motorów, dynamomaszyn, wentylatorów, aparatów, lamp łukowych, drutów, kabli, aparatów mierzących, regulujących i kontrolnych.

Fabryka elektrotechniczna
wyrób wszelkich materyałów instalacyjnych, oraz aparatów własnego pomysłu.

Projekty, porady techniczne, kosztorysy i cenniki na żądanie.

Ogłoszenia do Krakowianina przyjmuje: Przez c. k. Namiestn. konces. Ekspedycya Anonsów i Biuro wszelkiej reklamy „Principia" Kraków, ul. św. Marka 21.

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny: **Dr. Franciszek Mussil.** — Nakładem Towarzystwa Właścicieli Realności w Krakowie.
Czcionkami Drukarni Związkowej w Krakowie (ul. Mikołajska L. 13), pod zarządem A. Szyjewskiego.